

## Hak ediř ödemelerinde damga vergisi hk.

|                   |                                    |
|-------------------|------------------------------------|
| <b>Belge türü</b> | Özelge                             |
| <b>Kanun</b>      | DAMGA VERGİSİ KANUNU               |
| <b>Özelge no</b>  | 90792880-155.01.05.01[4781]-371171 |
| <b>Tarih</b>      | 19.09.2018                         |

**T.C.**

**GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**

**ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

**(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)**

Sayı : 90792880-155.01.05.01[4781]-371171

19.09.2018

Konu : Hakediş ödemelerinde damga vergisi

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesinden, sandığınız tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin yapılan ödemeler nedeniyle düzenlenen kağıtlar için damga vergisi kesintisi uygulanıp uygulanmayacağı hususunda görüş istenildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu, resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kağıtların damga vergisini kişilerin ödeyeceği; 8 inci maddesinde, bu kanunda yazılı resmi daireden maksadın, genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olduğu, bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmelerin resmi daire sayılmayacağı; 19 uncu maddesinde, genel ve özel bütçeli dairelerle il özel idareleri ve belediyeler, bankalar, iktisadi kamu teşekkülleri ile bunların iştirakleri ve müesseseleri ve benzeri teşekkül, iştirak ve müesseselerin ödemelerinde kullanılan ve nispi vergiye tabi bulunan

makbuzlarla bu mahiyetteki kağıtlara ait vergilerin, bu ödemelerin yapılması, avans suretiyle ödemelerde avansın itası sırasında ilgili daire ve müesseseler tarafından istihkaklardan kesinti yapılması şekliyle tahsil edileceği; 22 nci maddesinin (a) bendinde, Maliye Bakanlığınca belirlenen mükellefler, kurum ve kuruluşlar tarafından bir ay içinde düzenlenen kağıtların vergisinin, ertesi ayın yirminci (371 Sıra No.'lu VUK Tebliği uyarınca yirmiüçüncü) günü akşamına kadar vergi dairesine bir beyanname ile bildirileceği ve yirmialtıncı günü akşamına kadar ödeneceği; 23 üncü maddesinde, genel bütçeli daireler dışında kalan ve istihkaktan kesinti yapmak durumunda bulunan daire ve müesseseler tarafından bir ay içinde kesilen damga vergisinin, ertesi ayın yirminci (371 sıra no.lu VUK Tebliği uyarınca yirmiüçüncü) günü akşamına kadar ödemenin yapıldığı yer vergi dairesine bir beyanname ile bildirileceği ve 26 ncı günü akşamına kadar yatırılacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Mezkur Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV-Makbuzlar ve Diğer Kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/a fıkrasında, "Resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli bir parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış ve açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havalelerine tediyesini temin eden kağıtlar"ın nispi damga vergisine tabi tutulacağı; Kanuna ekli (2) sayılı tablonun "I-Resmi işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün A-1 fıkrasında ise, resmi daireler arasındaki işlemleri kapsayan her türlü kağıtlarla bu dairelerin soruları üzerine kişiler tarafından yazılan cevaplar ve ekleri damga vergisinden istisna edileceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 4357 sayılı Hususi İdarelerden Maaş Alan İlkokul Öğretmenlerinin Kadrolarına, Terfi, Taltif ve Cezalandırılmalarına ve Bu Öğretmenler İçin Teşkil Edilecek Sağlık ve İçtimai Yardım Sandığı ile Yapı Sandığına ve Öğretmenlerin Alacaklarına Dair Kanunun 11 inci maddesinde, hükmi şahsiyeti haiz ve Maarif Vekaletine bağlı olmak üzere (İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İçtimai Yardım Sandığı) adı ile bir sandık kurulacağı; 14 üncü maddesinde, sandığın gelirlerinin bilumum vergi, resim ve harçlara tabi olmadığı gibi haciz ve temlik dahi edilemeyeceği, Sağlık ve İçtimai Yardım Sandığının tediyelerinin Divanı Muhasebat vizesine tabi olmadığı, sandığın idaresi, işleyiş tarzı ve esaslarının Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca hazırlanan bir "anastatü" ile tespit olunacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Öte yandan, 4357 sayılı Kanunla Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak kurulan sandığınızın idaresi, işleyiş tarzı ve esaslarını tespit etmek amacıyla 22/3/1995 tarih ve 22235 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Ana Statüsü"nde, bu ana statünün tatbikinde 4357, 7117, 3179 sayılı Kanunlarla Türk Medeni Kanununun ilgili hükümleri, Borçlar Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Türk Ceza Kanunu ve ilgili diğer kanunların genel hükümlerinin dikkate alınacağına ilişkin düzenlemeler yer almıştır.

Damga vergisi uygulaması bakımından kanunda tanımı yapılan resmi dairelere bağlı olmakla birlikte ayrı tüzel kişilik ve iktisadilik vasıflarından her ikisine birden haiz olan kuruluşlar resmi daire olarak kabul edilmemekte, buna karşılık bu iki özellikten herhangi birisine sahip olmayan kuruluşlar resmi daire olarak

değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, 16 ve 43 Seri No.lu Damga Vergisi Genel Tebliğlerinde sürekli mükellefiyet tesis ettirecek olan kurum ve kuruluşlar saymak suretiyle belirtilmiş, diğer kamu kurumlarının da sürekli mükellefiyet tesis ettireceği hususu düzenlenmiştir. Ayrıca 43 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin "4-Vergi ve cezada sorumluluk" başlıklı bölümünde; Damga Vergisi Kanununun 24 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası çerçevesinde, zorunlu veya ihtiyari olarak sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettirenler için taraf oldukları işlemlere ilişkin kâğıtlara ait verginin beyan ve ödenmesi bakımından sorumluluk getirildiği, buna göre, zorunlu veya ihtiyari olarak sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettiren mükellefler ile diğer kişiler arasında düzenlenen ve damga vergisine tabi olan kâğıtlara ait verginin tamamının sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettiren mükellefler tarafından Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirlenen süre içinde beyan edilip ödeneceği, verginin zamanında beyan edilip ödenmemesi veya eksik ödenmesi durumunda, vergi, ceza ve ferilerinin işleme taraf olan ve damga vergisini sürekli makbuz verilmesi şekliyle ödemek zorunda olan mükelleflerden alınacağı, ancak, bu mükelleflerin vergi aslı için karşı tarafa rücu hakkının saklı olduğu açıklanmıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olup ayrı bir tüzel kişiliği bulunduğu anlaşılan Sandığınızın, iktisadi işletme niteliğinin olmaması halinde, 488 sayılı Kanunun 8 inci maddesi hükmüne göre resmi daire olarak kabul edilmesi ve Sandığınız tarafından mal ve hizmet alımlarına ilişkin olarak yapılacak hakediş ve avans ödemeleri nedeniyle düzenlenen kağıtların, Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun IV/1-a fıkrası uyarınca damga vergisine tabi tutulması ve söz konusu kağıtların damga vergisinin, ödemenin yapılması sırasında kesinti suretiyle tahsil edilerek ertesi ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar mükellefiyetinizin bulunduğu vergi dairesine muhtasar beyanname ile bildirilmesi ve yirmialtıncı günü akşamına kadar ödenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olup ayrı bir tüzel kişiliği bulunduğu anlaşılan Sandığınızın, iktisadi işletme niteliğinin olması halinde ise. 488 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde tanımlanan resmi daire kapsamına girmeyeceğinden, Sandığınızca mal ve hizmet alımlarına ilişkin olarak yapılacak hakediş ve avans ödemeleri nedeniyle düzenlenen kağıtların, damga vergisine tabi tutulmayacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 13.09.2026